

УДК 012:908]:027.53.021(477.53-25)ПОУНБ»2017/2022»

Марина Федорова (м. Полтава)

завідувач відділу краєзнавства

Полтавської обласної універсальної

наукової бібліотеки імені І. П. Котляревського

E-mail: fedorova1878@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-3965-6915>

Видавнича діяльність Полтавської ОУНБ ім. І. П. Котляревського (2017–2022 рр.)

У дописі йдеться про видавничу роботу відділу краєзнавства Полтавської ОУНБ ім. І. П. Котляревського, а саме про створення серії бібліографічних покажчиків Видатні краєзнавці Полтавщини..

Ключові слова: Полтавська ОУНБ ім. І. П. Котляревського, видавнича справа, бібліографічні покажчики, краєзнавство, краєзнавці, бібліотека.

Maryna Fedorova (Poltava)

the head of the local history department

of the Poltava region of the universal

scientific library named after I. P. Kotlyarevskyi

E-mail: fedorova1878@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-3965-6915>

Local history bibliographical guides of the Poltava OUNB named after I. P. Kotlyarevskyi (2017-2022)

The article is about the publishing work of the Department of Local History of the Poltava National University named after I. P. Kotlyarevskyi, namely about the creation of a series of bibliographic indexes “Prominent local historians of Poltava Region”.

Keywords: Poltava OUNB named after I. P. Kotlyarevskyi, publishing, bibliographic indexes, local history, local historians, library.

У структурі видавничої продукції Полтавської обласної універсальної наукової бібліотеки імені І. П. Котляревського вагому частку складають бібліографічні посібники, що розкривають, зокрема, внесок видатних земляків в історію, літературу, культуру, краєзнавство Полтавщини.

Видавнича діяльність Бібліотеки помітно активізувалася з 2017 року. Саме у цьому році бібліотекарями відділу краєзнавства Полтавської ОУНБ ім. І.П. Котляревського (завідувач відділу М. Федорова, головний бібліотекар Г. Дідусенко та провідний бібліограф О. Перепьолкіна) було започатковано нову бібліотечну серію «Видатні краєзнавці Полтавщини». Головна мета видань цієї серії – всебічно ознайомити користувачів із науковими доробками краєзнавців Полтавщини та надати повні відомості про їх життєвий і творчий шлях, наукову та громадську роботу.

У тісній співпраці бібліотекарів з відомими науковцями та знайними краєзнавцями вийшло друком сім випусків названої серії. Всі вони присвячені видатним постатям Полтавщини: краєзнавцеві та

літературознавцеві Петру Ротачеві¹; історику Вірі Жук²; архівісту Тарасу Пустовіту³; краєзнавцям синові та батькові Ігорю й Валерію Козюрам⁴, учителеві, краєзнавцеві Олександрю Білоуську⁵; музейнику, бібліографу Володимирю Мокляку⁶. Відмітимо, що перші два покажчика вміщують джерела лише з фондів наукової бібліотеки, наступні видання мають ширший бібліографічний спектр. До видань включено допоміжні покажчики – географічний, іменний та покажчик персоналій.

Біобібліографічний покажчик до 75-річчя від дня народження краєзнавця, педагога, публіциста Віталія Григор'єва⁷ віддали у видавництво 23 лютого 2022 року... Але попри трагічні події, вже у травні ми отримали нове друковане видання. А після відкриття Бібліотеки відбулася його презентація.

Друкований доробок Віталія Миколайовича налічує майже 300 публікацій краєзнавчої тематики. Він – автор багатьох книг: «Бувальщини», «Розкази, Пивихо...», «О.Д. Бутовський (родовід генерала-олімпійця)», «Полтавці під олімпійським прапором». За краєзнавчий доробок, у якому вміщено 138 біографій відомих земляків,

«Роде наш прекрасний. Історія Глобинського району в особах» (2007) автор отримав премію ім. Володимира Малика у номінації «краєзнавство». Книга В. М. Григор'єва «На вітрах історії» (2012) відзначена премію імені Самійла Величка. Останнє видання дослідника «Історія Глобинського району в біографічних нарисах» (2019) теж була гідно поцінована – В. М. Григор'єв отримав престижну премію ім. Дмитра Яворницького. На жаль, померло.

До підготовки біобібліографічного покажчика долучилися члени ПОО НСКУ. Зокрема, вступну статтю «Літописець рідного краю – Віталій Григор'єв (1947–2020)» написала доктор історичних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки та суспільних наук ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» Ірина Петренко. Покажчик складається з 2-х розділів – «Спогади...» та «Бібліографія В. М. Григор'єва». У першому розділі зібрано спогади рідних, друзів, колег Віталія Миколайовича – Тараса Пустовіта, Олександра Білоуська, Сергія Клепка, Миколи Ляпаненка. Другий розділ висвітлює науковий доробок В. М. Григор'єва та джерела, у яких містяться основні біографічні

¹ «Благословляю я ті дні, коли до правди прихилився»: П.П. Ротачу присвячується : бібліогр. покажч. / Управління культури Полтавської обласної державної адміністрації; ПОУНБ ім. І.П. Котляревського; відділ краєзнавства; уклад. Г.А. Дідусенко, М.А. Федорова. – Полтава: АСМІ, 2017. 47 с. (Видатні краєзнавці Полтавщини ; вип. 1).

² Подвижниця краєзнавчої справи Віра Никанорівна Жук : бібліогр. покажч. / Департамент культури і туризму Полтавської обласної державної адміністрації; ПОУНБ ім. І.П. Котляревського; відділ краєзнавства; уклад. Г.А. Дідусенко, А. Федорова. Полтава: АСМІ, 2018. 55 с. – (Видатні краєзнавці Полтавщини ; вип. 2).

³ Тарас Пустовіт : до 60-річчя від дня народження: біобібліографічний покажчик / Департамент культури і туризму Полтавської обласної державної адміністрації; ПОУНБ ім. І.П. Котляревського; відділ краєзнавства; уклад. М.А. Федорова, Г.А. Дідусенко. – Полтава : АСМІ, 2019. 156 с.: фот. (Видатні краєзнавці Полтавщини; вип. 3).

⁴ Славні літописці історії – Козюри : бібліографічний покажчик / Департамент культури і туризму Полтавської державної адміністрації, Полтавська обласна універсальна наукова бібліотека імені І. П. Котляревського ; уклад.: О.П. Перепьолкіна, М.А. Федорова, Г.А. Дідусенко. Полтава : АСМІ, 2020. 60 с. : фот. (Видатні краєзнавці Полтавщини; вип. 4).

⁵ Олександр Білоусько: до 70-річчя від дня народження: бібліографічний покажчик / Департамент культури і туризму Полтавської державної адміністрації, Полтавська обласна універсальна наукова бібліотека імені І.П. Котляревського; уклад.: М.А. Федорова, Г.А. Дідусенко. Полтава : АСМІ, 2021. 232 с, [16] с.: фот. (Видатні краєзнавці Полтавщини; вип. 5).

⁶ Володимир Мокляк : бібліографічний покажчик : до 60-річчя від дня народження / Департамент культури і туризму Полтавської обласної державної адміністрації, Полтавська обласна універсальна наукова б-ка ім. І.П. Котляревського ; уклад.: М.А. Федорова, Г.А. Дідусенко. – Полтава : АСМІ, 2021. – 204 с. + 8 арк. фото. – (Видатні краєзнавці Полтавщини, вип. 6).

⁷ Віталій Григор'єв: до 75-річчя від дня народження : біобібліографічний покажчик / Департамент культури і туризму Полтавської державної адміністрації, Полтавська обласна універсальна наукова бібліотека імені І. П. Котляревського ; уклад.: М.А. Федорова, Г.А. Дідусенко. – Полтава : АСМІ, 2022. – 80 с., [16] с.: фот. – (Видатні краєзнавці Полтавщини; вип. 7).

відомості про краєзнавця. Зокрема, у покажчику, окрім книг, де він був автором чи упорядником, містяться статті, які Віталій Миколайович готував до регіональної енциклопедії «Полтавіка. Полтавська енциклопедія». Його дослідження друкувалися в місцевих періодичних виданнях «Зоря Полтавщини», «Вечірня Полтава», «Село полтавське», «Зоря Придніпров'я», «Районні вісті» та ін. Також В. Григор'єв постійно брав участь у всеукраїнських науково-практичних конференціях: «Біографічно-комунікативні практики в освіті» (2012–2018 рр.); «Череванівські наукові читання» (2017, 2018, 2020), «Бутовські читання» (2008, 2017), «Українське краєзнавство в системі міжінституційних взаємодій: проблеми концептуалізації та практичної реалізації» (2019). На замовлення редакційної колегії Всеукраїнської енциклопедії він подав 14 статей про видатних спортсменів Полтавщини різних часів, які теж увійшли до покажчика.

Матеріал у виданні розташований у хронологічно-алфавітному та алфавітному порядку.

Безпосередньо після бібліографічного опису деяких джерел подається анотація. Хронологічні рамки: 1969–2022 рр. Відбір матеріалу завершено у січні 2022 року. Покажчик розрахований на широке коло користувачів – науковців, істориків, краєзнавців, освітян, бібліотекарів та усіх, хто цікавиться історією рідного краю і його видатними постатями.

Всі видання широко презентуються не лише місцевій громаді. Зокрема, про видавничі проекти Полтавської ОУНБ ім. І.П. Котляревського йшлося на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Участь бібліотек у збереженні культурної спадщини та відновленні історичної пам'яті народу» (Київ, 2019) та II Міжнародній науковій конференції «Видавничий рух в Україні: середовища, артефакти» (Львів, 2021).

З повним текстом бібліографічних покажчиків можна ознайомитись на сайті головної регіональної книгозбірні Полтавщини у розділі «Видання бібліотеки» (https://library.pl.ua/nashi_vidannja/kraeznavchi/).

Іванна Рудько (м. Чернівці)

завідувачка редакційно-видавничого відділу

Чернівецької обласної універсальної наукової бібліотеки

імені Михайла Івасюка

E-mail: rudkovanna@ukr.net

Костянтина Малицька – письменниця, педагог, бібліограф

Костянтина Малицька. Письменниця, перекладачка, громадська діячка культурно-освітніх товариств у Галичині та на Буковині, педагог, бібліограф. Вона належить до когорти сподвижників українського національного руху початку ХХ-го століття. Авторка найпопулярнішої пісні «Чом, чом, чом, земле моя...», адресованої молоді, яка вийшла за свої межі і набрала широкого звучання, яка принесла їй всенародне визнання.

Для сучасного читача Костянтина Малицька насамперед відома як дитяча письменниця. Її літературний доробок невеликий, однак не зважаючи на це, всі твори перейняті правдивим патріотизмом. Герої оповідань, малі дівчата й хлопці, живо реагуючи в пориві своїх щирих сердець на людську кривду, на несправедливість, спонукають і сучасного читача замислитися над актуальними проблемами сьогодення.

Окрім того, дослідники знають її як незрівнянну виховательку, яка з ранніх літ різьбила характери дітей та гартувала їх у почутті обов'язку праці для свого народу. Знають її і як непохитного борця за права людини на всіх відтинках боротьби, яку вели українці в буремні роки ХХ століття.